

Finanskomiteen

Oslo, 7.10.2022

Høringsinnspill til behandling av Prop. 142 S (2021–2022)

Norges museumsforbund representerer hele bredden i det norske museumslandskapet: museene under Kulturdepartementet, Sametinget, universitetsmuseene og museene under andre departementer og privatfinansierte museer. Museene ble i stor grad berørt av nedstenging og tap av inntekter under korona og de fleste ligger langt under 2019-nivå for besøket. I tillegg har museene i deler av landet gjennom høsten 2021 og hele 2022 merket effekten av de stadig økende strømprisene. Dette påvirker museenes økonomi og bidrar til at man må iverksette sparetiltak som både går ut over publikum og det faglige arbeidet med forvaltning, forskning og formidling av kulturarven.

Museumsforbundet fulgte med interesse statsråd Vestres fremlegging av forslag til strørmordning og kommenterte denne på nettsiden samme dag som den ble fremlagt.

[Strørmordning til glede eller besvær? – Norges museumsforbund \(museumsforbundet.no\)](https://museumsforbundet.no)

Det var gledelig at museene ble nevnt som kvalifiserte til ordningen. Den svarer også ut ønsker Museumsforbundet har fremmet overfor politisk ledelse i Kulturdepartementet: straks-støtte til de som er hardest rammet og trenger det mest og midler til grønn omstilling.

Museumsforbundet vil kommentere forslagene under punktene 2.2. og 2.8. i den foreliggende proposisjonen.

2.2. Kultur- og likestillingsdepartementet - Kap 315 Frivillighetsformål

Museumsforbundet støtter forslaget om å øke denne støtten. I og med at flere museer er medlem av frivillighetsregisteret og kan søke på ordningen gir det god hjelp til flere museer i denne krevende perioden. Mange museer er imidlertid ikke lenger registrert i frivillighetsregisteret da dette avskar dem fra muligheten til å søke om koronastøtte.

2.8. Klima- og miljødepartementet

Kap 1428 Enova SF. Post 51

Stadig flere museer melder om at nedbemanning er et verktøy de må ta i bruk for å redusere kostnadene. Det går ut over det faglige arbeidet i museene, men påvirker også sysselsettingen. Museer og kulturinstitusjoner med offentlig støtte har normalt ikke mulighet til å bruke permittering som reelt kortsiktig virkemiddel fordi de ansatte ikke får dagpenger. De må derfor la vær å besette vakante stillinger. Flere har måttet sette igangsatte ansettelsesprosesser på vent eller besatt stillinger internt. Museumsforbundet har undersøkt konsekvensene av strømkrisen blant medlemmene. Det henvises til vår hjemmeside for detaljert informasjon om dette: [Rapport: Undersøkelse om besøkstall 2022 og økte kostnader på strøm og drivstoff i museene – Norges museumsforbund \(museumsforbundet.no\)](https://museumsforbundet.no)

Undersøkelsen viser at mange museer allerede har gjort tiltak for å spare energi, men at det også er utfordringer knyttet til ENØK-tiltak og effekt for museer med fredede og vernede kulturhistoriske bygg der man ikke uten videre kan gjøre tiltak man kan benytte på ordinære bygg i sin alminnelighet. Flere av våre medlemmer melder tilbake at det er for liten kunnskap om denne type bygg i Enova og at det er behov for bedre veiledning til museums- og kulturarvssektoren på dette området.

Museumsforbundet støtter forslaget til ordning og intensjonene i den. Vi er imidlertid usikre på hvor god samlet effekt den vil gi for museumssektoren som helhet. Avgrensningen til perioden oktober ut desember vil bare fange en tertial av årets økte priser for institusjoner som alt har hatt to tertialer med sterkt forhøyede priser. Noen museer har hatt tilgang til annen støtte, men det gjelder langt fra alle museer. Hvorvidt begrensningene som er satt for totale utbetalinger av støttebeløpet vil omfatte mange av museene er usikkert.

At avgrensningen om at man ikke kan få samtidig støtte for andre, for eksempel kommunale støtteordninger, gjelder dette tidsrommet er bra. Det åpner for at museer kan få støtte for andre deler av året fra kommunale eller fylkeskommunale ordninger for resten av året, noe som vil være viktig for å opprettholde tilbudet til publikum og unngå nedbemanning.

Valget av to støtteintrinn gjør det mulig for museer som ikke kan, eller har økonomi til, å gjøre ENØK-investeringer, også kan få noe støtte. Museumsforbundet mener imidlertid at ordningen med fordel kunne ha åpnet opp for å innlemme gjennomførte investeringer for energisparing i hele 2022. Det vil gjøre det mulig for museer som alt har investert å gjøre ytterligere tiltak som de kanskje ikke har investeringsmidler til fordi de ble brukt før støtteordningen ble etablert. Flere av Museumsforbundets medlemmer melder om at det for øyeblikket er svært vanskelig å få tilbud på ønskede tiltak, da mange ønsker anbud. Den foreslåtte gjennomføringstiden på to år kan muligens avhjelpe situasjonen, men pristilbud vil være viktig for kostnadsberegning.

Forslaget om at mulig avkorting ved store søknadssummer først og fremst vil ramme energitiltak er etter Museumsforbundets syn uheldig og virke mot hensikten med tiltaket fordi risikoen kan bli for stor for museer med en økonomisk situasjon som allerede er preget av pandemi og strømkrise.

Museumsforbundet ber om at vilkåret om kontroll ved revisjon/autorisert regnskapsfører kan knyttets til ordinær revisjon slik at man ikke bruker støtten til ekstraarbeid. For museene er kravet til ferdig revidert regnskap 1.3. det påfølgende året. Det mener vi må være tilstrekkelig for formålet.

Museumsforbundet ser frem til forslag til forskrift for ordningen og videre forslag for å løse fremtidige utfordringer fra 2023.